

**Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea de Istorie, Geografie și Științe Sociale**

Istoria în noile Planuri-Cadru. Analiză succintă și propuneri

În ultimii 35 de ani am asistat la numeroase reforme ale sistemului educațional din România, unele dintre ele cu efecte negative. În urma acestora, am constatat o situație certă: în rândul disciplinelor studiate la gimnaziu și liceu, rolul Istoriei s-a deteriorat constant și sigur.

La 31 ianuarie 2025 a fost pus în dezbatere publică un nou proiect de reformă care privește, de această dată, doar învățământul liceal. Fără a intra în detalii, o primă observație este legată de dispariția Istoriei din trunchiul comun de la clasele a XI-a și a XII-a, de la profilul real. Cum, în mod firesc, această propunere a generat o vehementă reacție publică, Domnul Ministru Daniel David a precizat că, dimpotrivă, noile măsuri au menirea să consolideze rolul disciplinei Istorie.

Pentru că încă ne aflăm în perioada dezbaterii publice considerăm util să exprimăm punctul nostru de vedere. Cunoașterea istoriei naționale și încadrarea acesteia în cea universală este cheia de boltă a formării conștiinței civice la adolescenți și tineri. Nu putem fi de acord cu limitarea accesului elevilor la informațiile absolut necesare prin plasarea Istoriei în trunchiul comun numai în cazul claselor a IX-a și a X-a. Traversăm o perioadă extrem de complicată la nivel internațional și se vorbește chiar despre un „al Doilea Război Rece”. Pe plan intern, recente alegeri au condus la o situație inedită, care a creat condițiile ideale pentru propagarea teoriilor pescuitorilor în ape tulburi. Tânăra generație trebuie să înțeleagă realitatea și provocările contemporane cu ajutorul școlii și nu doar prin intermediul platformelor de socializare și al versiunilor oferite, aleatoriu, de o simplă căutare pe internet.

Referindu-ne la locul și rolul Istoriei în programele de la ciclul liceal, considerăm că numărul de ore alocat acesteia la toate clasele, respectiv câte o oră la clasele a IX-a și a X-a și nici o oră la clasele a XI-a și a XII-a este, categoric, periculos. **De aceea, propunem alocarea în cadrul trunchiului comun a câte două ore de istorie pentru clasele a IX-a și a X-a și a câte o oră de istorie pentru clasele a XI-a și a XII-a.**

Fără a îmbrățișa abordarea etnocentristă, constatăm că intenția de a reforma curricula vine în contradicție cu faptul că în orice stat democratic se studiază, în calitate de disciplină distinctă, istoria țării respective. De aceea, nu este firesc ca „Istoria românilor” să fie studiată doar prin intermediul unor „unități de învățare” topite în istoria universală.

Ca o posibilă alternativă, propunem realizarea unui manual de „Istoria românilor și a sud-estului european”, cu unități de învățare care să cuprindă o mai

bună integrare a istoriei românilor în istoria europeană și mai ales cea sud-est europeană. Noua paradigmă ar conduce la o mai bună corelare a aspectelor de istorie a românilor cu cele de istorie europeană. Propunerea noastră constă în restructurarea curriculei, așa încât la clasele a IX-a și a X-a să se predea „Istoria universală”, iar la clasele a XI-a și a XII-a „Istoria românilor și a sud-estului european”.

În contextul în care educația și societatea contemporană se confruntă cu diferite provocări ultra-naționaliste, xenofobe și extremiste considerăm necesară abordarea complexă a intoleranței și genocidelor din Europa în cadrul unei discipline intitulate „Istoria genocidelor din Europa contemporană”, precum și a regimurilor politice totalitare în cadrul disciplinei „Istoria extremismelor în secolul al XX-lea”.

Pe aceste temeuri, facem apel la factorii de răspundere și la profesioniștii care predau, cercetează și elaborează curricula pentru Istorie, să asigure acestei discipline locul meritat în noul Plan-Cadru de Învățământ, astfel încât, cunoscând trecutul, elevii să reușească să înțeleagă și să-și explice fenomenele complexe ale lumii contemporane, pentru a deveni cetățeni onești și responsabili.

3 februarie 2025